

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

МАТЕРІАЛИ 25-го МІЖНАРОДНОГО
МОЛОДІЖНОГО ФОРУМУ

**«РАДІОЕЛЕКТРОНІКА І МОЛОДЬ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

20-22 квітня 2021 р.
том 7,10

**КОНФЕРЕНЦІЯ
«СУЧАСНІ МЕТОДИ ОБРОБКИ ЗОБРАЖЕНЬ»**

**КОНФЕРЕНЦІЯ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ
КІБЕРНЕТИКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Харків 2021

МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВА

Галанов О.Р.

Науковий керівник – д.е.н., проф. Соколова Л.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки
61166, Харків, просп. Науки, 14, каф. економічної кібернетики та
управління економічною безпекою, тел. (057) 702-14-90,
e-mail: oleksandr.halanov@nure.ua

Conducting a financial analysis of the functioning of an industrial enterprise in a competitive environment is designed to identify the financial position of the enterprise in terms of opportunities to solve problems. To do this, use the appropriate set of mathematical methods and models of financial analysis of the enterprise.

Виробничо-господарська та комерційна діяльність підприємства вважається ефективною, якщо воно раціонально використовує свої ресурси, своєчасно погашає свої зобов'язання, функціонує рентабельно в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Щоб успішно функціонувати на ринку, підприємству необхідно знати, чому його стан погіршився і як виправити ситуацію, що склалася. Основними цілями проведення фінансового аналізу підприємства є наступні: оцінка поточного і перспективного стану підприємства; оцінка кількісних і якісних змін фінансового стану; оцінка загального фінансового стану підприємства на певну дату; визначення основних тенденцій зміни фінансового стану підприємства; дослідження основних чинників, що впливають на фінансовий стан підприємства та інші [1].

Традиційна практика аналізу фінансового стану підприємства опрацювала певні прийоми, методи та математичні моделі його здійснення. За результатами проведеного аналізу фахової літератури за проблемою дослідження можна виділити такі основні прийоми аналізу: горизонтальний (часовий) та вертикальний (структурний) аналіз; трендовий аналіз; аналіз відносних показників (коефіцієнтів); порівняльний аналіз; факторний аналіз [1, 2].

Для досягнення основної мети аналізу фінансового стану підприємства – об'єктивної його оцінки та виявлення на цій основі потенційних можливостей підвищення ефективності формування й використання фінансових ресурсів – можуть застосовуватися різні методи аналізу. Методи фінансового аналізу – це комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства. У теперішній час проведення фінансового аналізу діяльності промислового підприємства у конкурентному середовищі покликане ідентифікувати його фінансове положення з погляду можливостей вирішення виниклих у нього проблем. Для цього застосовується відповідна сукупність математичних методів і моделей фінансового аналізу підприємства.

Характеристику методичного інструментарію фінансового аналізу діяльності підприємства відповідно до рекомендацій [1-3] представлено у табл. 1.

Таблиця 1 – Методичний інструментарій фінансового аналізу діяльності підприємства

Назва складової інструментарію	Характеристика
1. Методи фінансового аналізу	
Неформалізовані методи	Експертні оцінки і сценарії; психологічні; морфологічні; порівняльні; побудова системи показників; побудова системи аналітичних таблиць
Формалізовані методи	Ланцюгові підстановки; арифметичні різниці; балансовий; виокремлення ізольованого впливу факторів; відсоткові числа; диференційний; логарифмічний; інтегральний; простих і складних відсотків; дисконтування
Традиційні методи економічної статистики	Середні та відносні величини; групування; графічний; індексний; елементарні методи обробки рядів динаміки
Математико-статистичні методи	Кореляційний аналіз; дисперсійний аналіз; факторний аналіз; метод головних компонентів
2. Моделі фінансового аналізу	
Дескриптивні моделі	Побудова системи звітних балансів; подання фінансової звітності у різних аналітичних розрізах; вертикальний та горизонтальний аналіз звітності; система аналітичних коефіцієнтів; трендовий, аналітичні записки до звітності
Предикативні моделі	Розрахунки точки критичного обсягу продажу; побудова прогностичних фінансових звітів; моделі динамічного аналізу
Нормативні моделі	Порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними (розрахованими на підставі нормативу)

Таким чином у ході фінансового аналізу стану підприємства можуть використовуватися найрізноманітніші прийоми, методи та моделі, при цьому їхня кількість та широта застосування залежать від конкретних цілей аналізу фінансового стану підприємства та визначаються його завданнями в кожному конкретному випадку.

Список використаних джерел:

1. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. 2-ге видання. К. : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
2. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
3. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / За заг. ред. Школьника І. О. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.]. К.: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.